

Parisuhteen Palikat -hankkeen loppuraportti

Minna Tuominen

Kirkon kasvatus ja perheasiat

Kirkkohallitus 2017

Parisuhteen palikat –hanke 2006-2015

Loppuraportti

Sisällys

1. Hankkeen lähtökohdat
2. Työryhmä
3. Tavoitteet
4. Koulutukset
5. Parisuhteen palikat –materiaalit
6. Yhteistyö eri toimijoiden kanssa
7. Johtopäätöksiä Parisuhteen palikat –hankkeesta
8. Liitteet

1. *Hankkeen lähtökohdat*

Vuonna 2005 kirkolliskokous sai edustaja-aloitteen ”avioliittokoulun” kehittämistä kirkossa ja päätti lähettää sen Kirkkohallitukselle jatkovalmistelua varten. Kirkon perheasiat –yksikkö (myöhemmin Kasvatus ja perheasiat) sai näin tehtäväkseen kehittää seurakuntiin avioliittokoulun. (Liite1)

Vuonna 2006 Oulun seurakuntayhtymän Kotiinpäin- projektissa kehitettiin nuorille aikuisille pidettäviä parisuhdeaiheisia oppitunteja. Oppituntien tavoitteena oli jakaa tietoa parisuhteesta ja kutsua nuoria aikuisia Virtaa välillämme -parisuhdekursseille. Samana vuonna kirkkohallituksen Kirkon perheasiat –yksikkö kutsui koolle kristillistä avioliitto- ja parisuhdetyötä tekevien tahojen edustajat. Heille esiteltiin sekä Oulun hankkeen keskeisiä ajatuksia, että kirkolliskokouksen tehtäväksi antoa. Tämä koolle kutsuttu verkosto sitoutui vastaamaan kirkolliskokouksen tehtäväksi antoon yhteisellä hankkeella. Näin Parisuhteen palikat- hanke oli saanut alkunsa.

2. *Työryhmä*

Kirkkohallituksen perheasiain toimikunta asetti Parisuhteen palikat –hankkeesta vastaamaan linjatyöryhmän. Parisuhteen palikat linjatyöryhmään ovat kuuluneet:

- KKP: Arja Seppänen vuoteen 2013 asti,
- KKP: Minna Tuominen 2014-2015
- Adventtikirkko: Eliisa Saarinen
- Helluntaikirkko: Jyrki Tiitinen
- Parempi avioliitto ry.: Hanna Ranssi-Matikainen, Marita Kulmala
- Kansan Raamattuseura: Anu Mattsson, Maija Nyman
- Kataja, parisuhdekeskus ry: Liisa Välilä
- Mennään Eteenpäin ry.: Riitta Luhtasela
- ABC+-perhelehti: Hanna Ranssi-Matikainen, Parempi avioliitto ry
- Porvoon suomalainen seurakunta: Antti Yli-Opas
- Suomen Raamattuopisto: Jouni Koskela
- Vapaakirkko: Saara Karppinen, Tero Koskinen

Työryhmän periaate materiaalin kehittämisessä oli monikäyttöisyys eri viitekehyksissä ja taustayhteisöissä. Työryhmä päätti luoda ”jokamiehen” työvälineen ja materiaalia sen käyttämiseen. Lähtökohtana oli työryhmän jäsenten arkiviisuus ja pitkä kokemus käytännön parisuhde- ja avioparityöstä.

Hankkeen jatkuessa ja laajentuessa perustettiin työryhmät vanhemmuuden palikoille, seurustelun palikoille, isovanhemmuuden palikoille sekä pienryhmämateriaalia tuottava työryhmä. (Liite 2)

3. *Tavoitteet*

Parisuhteen palikat -hankkeen lähtökohtaiseksi tavoitteeksi määriteltiin eri-ikäisten ihmisten hyvinvoinnin lisääntymisen parisuhteessa ja avioliitossa. Tähän pyrittäisiin vaikuttamalla asenteisiin sekä seurakunnissa että yhteiskunnassa.

Työryhmässä määriteltiin hankkeelle seuraavat, yksityiskohtaisemmat, tavoitteet:

1. **Rakkauden ja uskollisuuden vaaliminen.** Kun rakkautta ja uskollisuutta vaalitaan, parisuhteiden hyvinvointi lisääntyy parisuhteissa, perheissä ja yhteiskunnassa.
2. **Sitoutumisen lisääntyminen.** Kun ihmiset lisäävät ja syventävät keskinäistä vuorovaikutustaan parisuhteissa, henkinen sitoutuminen vahvistuu ja avioerot vähenevät.
3. **Parisuhdetyölle laajempi medianäkyvyys.** Parisuhdetyön myönteinen näkyminen mediassa lisää ihmisten parisuhdetietoutta ja madaltaa kynnystä hoitaa omaa suhdettaan myös osallistumalla luennoille, kursseille ja leireille.
4. **Parisuhde- ja perhetyölle lisää resursseja.** Ihmisten hyvinvointi lisääntyy perheissä, kun kuntien, järjestöjen ja seurakuntien vahvistavalle ja ennakoivalle parisuhde- ja perhetyölle annetaan lisää taloudellista ja koulutuksellista tukea.
5. **Parisuhdetaidot kansalaistaidoiksi.** Ihmissuhdetaitoien perustaidot on mahdollista oppia jo ennen aikuisikää. Koulujen ja oppilaitosten opetussuunnitelmiin tulisi sisällyttää pitkäjänteistä ihmissuhdetaitojen opiskelua ikään sopivin tavoittein.

Hankesuunnitelma

Työryhmässä laadittiin Parisuhteen palikoille seuraava hankesuunnitelma:

- Parisuhteen palikat -koulutuksia järjestetään seurakuntien, kuntien ja järjestöjen työntekijöille/vapaaehtoisille eri puolilla maata
- Hanke on mukana suurtaapahtumissa: mm. maatalousmessuilla ja asuntomessuilla
- Vuoteen 2015 mennessä Parisuhteen palikat -toiminta vakiintuu pysyväksi osaksi seurakuntien ja paikkakuntien moninaista perhetyötä.

4. *Koulutukset*

Hankkeen aikana pidettiin lukuisia erilaisia ja eritasoisia koulutuksia. Vuonna 2009 aloitettiin päivän kestävä Parisuhteen palikat -peruskoulutuspäivät. Ne säilyivät yleisimpinä koulutuspäivinä. Parisuhteen palikat -peruskoulutuspäiviä ohjasivat ja järjestivät sekä Kirkkohallituksen työntekijät, että hankkeen yhteistyökumppanit. Lisäksi pidettiin kouluttajakoulutuksia ja jokavuotisia syventäviä lisäkoulutuspäiviä jo Parisuhteen palikat -kouluttajiksi kouluttautuneille. Hankkeen aikana koulutettiin yli 1000 vapaaehtoista Parisuhteen palikat -vertaisparia. Lisäksi koulutettiin seurakuntien, kuntien ja järjestöjen työntekijöitä pitämään yksittäisiä Parisuhteen palikat -päiviä.

Kirkkohallitus koulutti Parisuhteen palikat -kouluttajia hankkeen aikana 26 henkilöä. Heiltä voi nykyisin tilata Parisuhteen palikat -peruskoulutuspäiviä. Kouluttajien yhteystiedot löytyvät Parisuhteen palikat -nettisivuilta. Parisuhteen palikat -hankkeen aikana Vanhemmuuden palikat -koulutukset siirtyivät Koulutuskeskus Agricolan vastuulle. Agricola vastaa myös Vanhemmuuden palikat -kouluttajien valmentamisesta. Seurustelun palikat -kouluttajia on hankkeen aikana koulutettu 15 henkilöä ja Isovanhemmuuden palikat -kouluttajia viisi henkilöä.

Hankkeen aikana Kirkkohallituksen Kasvatus ja perheasioissa koulutettiin Parisuhteen palikoiden teemoihin liittyen noin 3000 henkilöä. Tämän lisäksi vuosittain järjestettiin Parisuhteen palikat -kouluttajille syventäviä koulutuspäiviä. Tapaamisten tarkoituksena on ollut ylläpitää innostusta ja yhteyttä Parisuhteen palikoihin perehtyneiden kesken.

5. *Parisuhteen palikat –materiaalit*

Hankkeen aikana tuotettiin seuraavat materiaalit:

- Parisuhteen palikat luentomateriaalit

- Vanhemmuuden palikat luentomateriaalit
- Seurustelun palikat luentomateriaali
- Isovanhemmuuden palikat luentomateriaali
- Parisuhteen palikat teemakortti
- Vanhemmuuden palikat teemakortti
- Isovanhemmuuden palikat teemakortti
- Seurustelun palikat teemakortti
- Parisuhteen palikat rukouskortti ja rakkausrukouskortti
- Vanhemmuuden palikat rukouskortti
- Seurustelun palikat rukouskortti
- Isovanhemmuuden palikat rukouskortti
- Rakentajien tarinoita-kirjanen
- Pienryhmämateriaali
- Laita parisuhteesi palikat paikoilleen- tehtäväkortti
- Parisuhteen Palikat –lehti
- Videoklipit 30 kpl
- Parisuhteen Palikat – ohjelmasarja Alfa-tv:llä
- Isovanhemmuuden Palikat – ohjelmasarja Alfa tv:llä
- Parisuhteen Palikat radio-ohjelmat Radio Deissä
- Parisuhteen Palikat blogitekstit
- Parisuhteen palikat nettiparisuhdekurssi
- Mobiilipeli

Kutakin korttisarjaa ja lehteä painettiin alkuun 10 000 kappaletta. Nykyisin kortteja painetaan tilausten mukaan. Parisuhteen palikat ja vanhemmuuden palikat -luentomateriaalit on käännetty myös ruotsin kielelle. Parisuhteen palikat -luentomateriaalit on käännetty myös englanniksi. Teema-, rukous- ja tehtäväkortteja on käännetty ruotsiksi, viroksi, unkariksi, saksaksi, ranskaksi, kiinaksi ja arabiaksi.

Parisuhteen palikat sivuille on tuotettu videoklippejä yhteensä 30 kappaletta. Kaikki videoklipit on tarkoitettu vapaasti käytettäväksi kursseilla, luennoilla ja parisuhdetapahtumissa.

6. Yhteistyö eri toimijoiden kanssa

Yhteistyö Kansan raamattuseuran ja Alfa tv:n kanssa

Kansan raamattuseura tuotti yhdessä Alfa TV:n kanssa televisio-ohjelman jokaiseen Parisuhteen palikkaan liittyen. Ohjelmissa esiintyi oikeita pareja ja parisuhdetyön asiantuntijoita Parisuhteen palikat -yhteistyöverkostosta. Alfa keräsi 70 000 katsojaa ainoastaan antennitalouksista. Katselijatutkimus koski YLEN iltauutisen ajankohtaa sekä aikaa sen molemmin puolin. Luku ei

sisällä kaapeliverkkoja, jotka käsittävät 50% Suomen tv-katsojista. Luku ei sisällä myöskään mobiilialustojen katsojamääriä, jotka ovat jatkuvassa nousussa.

Alfa TV:n kanssa tuotettiin myös vastaavanlainen Isovanhemmuuden palikat -televisiokonsepti toukokuussa 2016. Sarja näytettiin televisiossa syksyllä 2016 ja se keräsi 4500-54 900 katsojaa/ohjelma.

Mediakampanja 2015

A-lehtien kanssa järjestettiin keväällä 2015 mediakampanja. Kampanja mainosti Parisuhteen Palikat -nettisivuja sekä nosti esille #Kehukumppania- haasteen ja kampanjassa mukana olevan Olga Temosen blogeja. Suosituimmaksi hankkeessa nousivat Olgan blogit, joita katsottiin kampanjan aikana 65 622 ja 39 602 kertaa. Parisuhteen palikat -sivuille kampanja ohjasi mittausaikana 8024 kertaa. Parisuhteen palikat -sivuilla kävi vuoden aikana 17 221 erillistä kävijää ja sivuja katseltiin 53 727 kertaa.

A-lehtien kanssa toteutettiin myös lukijailta Maxim-elokuvateatterissa. Perhe- ja parisuhdetyön asiantuntija Minna Tuominen piti ennen elokuvan alkua luennon parisuhteen hoitamisesta palikkatalon avulla. Tilaisuudessa oli paikalla 360 henkeä.

Yhteistyö Radio Dein kanssa

Radio Deissä on tuotettu Parisuhteen palikat -radio-ohjelmia vuodesta 2010 alkaen. Ohjelmia sponsoroii Lahden seurakuntayhtymä. Ohjelmia on toimitettu 150 kappaletta ja ne ovat keränneet keskimäärin 20 000 kuulijaa/ohjelma.

Nettisivu-uudistus ja kehu kumppania -somekampanja keväällä 2015

Keväällä 2015 uudistettiin Parisuhteen palikat -nettisivuja. Kirkon kasvatus ja perheasioiden verkkotyön tiimissä pohdittiin uusia innovaatioita sosiaaliseen mediaan ja syntyi idea somekampanjasta. Sosiaalisessa mediassa oli silloin lukuisia kehumiskampanjoita – mm. itsensä kehumishaaste. Tästä saatiin idea pariskuntien keskinäiseen julkiseen kehumiseen.

#kehukumppania -kampanja sai positiivisen vastaanoton ja kevään 2015 aikana toteutettiin noin 200 julkaisua eri sosiaalisissa medioissa (fb/twitter/instagram). Kampanjaan tarttuivat monen ikäiset ja monista eri piireistä olevat ihmiset.

Keväällä 2015 kehitettiin myös nettiparisuhdekurssi. Nettiparisuhdekurssin vaikuttavuus kohdistettiin vain pieneen pilottijoukkoon, ei massoihin. Kurseja pidettiin kaksi kappaletta ja palaute kursseilta oli hyvä. Se sopii erityisesti niille, joiden on vaikea tulla liveryhmään ja haluavat vahvistaa omaa parisuhdettaan. Ohjaajiksi kurssille on koulutettu 10 pariskuntaa.

Nettiuudistuksen myötä Parisuhteen palikat -nettisivuilta löytyvät luentomateriaalit, videot, televisio-ohjelmat, blogit ja yhteystiedot.

Yhteistyöblogi Rakkauden Roihu

Rakkauden roihi -yhteistyöblogi avattiin pääsiäisenä 2016. Uusi blogi julkaistaan joka päivä. Kirjoittajina on sekä Parisuhteen palikat -hankkeen taustajärjestöjen edustajia ja muita parisuhdetyön ammattilaisia, että ”tavallisia kansalaisia”. Blogi keräsi vuoden 2016 aikana lähes 60 000 erillistä kävijää ja yli 150 000 lukukertaa. Blogia luettiin keskimäärin lähes puolitoista minuuttia. Tästä voimme päätellä, että suuri osa kävijöistä on lukenut blogitekstiä perusteellisesti alusta loppuun saakka.

Parisuhteen palikat -linjatyöryhmä on halunnut palvella käytännön työtä tekeviä erilaisilla materiaaleilla. Materiaalit ovat vapaasti käytettävissä, kunhan luennoitsija tai kurssin pitäjä kertoo, että materiaalit on tuottanut Parisuhteen palikat -hanke.

Mobiilipeli

Viimeisimpänä hankkeen materiaalina tuotettiin Mobiilipeli pariskuntien keskinäisen tuntemisen parantamiseksi. Se julkaistiin Nuori2017 -päivillä maaliskuun lopussa 2017. Teknisinä toteuttajina mobiilipelissä toimivat nuoret opiskelijat Samuli Nyman ja Perttu Yli-Opas.

Yhteistyö Parisuhdekeskus Kataja ry:n kanssa

Yhteistyö Parisuhdekeskus Kataja ry:n kanssa on ollut alusta asti toimivaa ja tiivistä. Joitakin peruskoulutuspäiviä ja jatkokoulutuksia on järjestetty yhteistyössä. Nykyisin on sovittu, että Kataja ry. huolehtii puisten palikoiden saatavuudesta ja myynnistä.

Parisuhdekeskus Kataja ry. on kehittänyt Perheen parhaaksi -hankkeessa Parisuhteen palikat -luentosarjan pohjalta Parisuhteen palikat -teematuokioita. Teematuokiot kestävät 1,5 h, niitä ohjaa koulutettu vertaisohjaaja. Teematuokio muistuttaa parisuhteen perusteista ja auttaa löytämään arkeen uutta iloa. Teematuokiot koostuvat vetäjän alustuksista ja pohdintatehtävistä. Perheen parhaaksi -hanke on suunnattu ensisijaisesti erityislasten vanhemmille. Hankkeessa järjestetään erilaisia ja erikestoisia tapahtumia pitkäaikaissairaiden, vammaisten ja muuta erityistä tukea tarvitsevien lasten vanhempien parisuhteen tueksi. Parisuhteen palikat -teematuokiot ovat saaneet positiivisen vastaanoton.

7. Johtopäätöksiä Parisuhteen palikat -hankkeesta

Parisuhteen palikat -hankkeen yleistavoitteena oli eri-ikäisten ihmisten hyvinvoinnin lisääntyminen parisuhteessa ja avioliitossa. Tähän pyrittiin vaikuttamalla asenteisiin sekä seurakunnissa että yhteiskunnassa. Hankkeen yksityiskohtaisemmat tavoitteet sanoitettiin rakkauden ja uskollisuuden vaalimiseksi, sitoutumisen lisääntymiseksi, parisuhdetyön laajenevaksi medianäkyvyydeksi, parisuhde- ja perhetyön resurssien lisääntymiseksi ja parisuhdetaitojen vahvistumiseksi kansalaistaidoiksi.

Osa näiden tavoitteiden toteutumisen arvioinnista jää yksilöiden ja pariin tehtäväksi, eikä niitä voi juurikaan mitata. Joidenkin tavoitteiden toteutuminen on nähtävissä pidemmällä aikajänteellä. Kuitenkin itse parisuhde- ja perhetyötä ja sen toteutumista ja medianäkyvyyttä voidaan arvioida jo nyt.

Parisuhteen Palikat -hanke on ollut laaja ja mittava yhteistyöhanke, jonka tavoitavuus ja näkyvyys on ollut suurta. Konkreettiset palikat materiaaleineen ovat jalkautuneet ympäri Suomea seurakuntien, kuntien ja järjestöjen työntekijöiden käyttöön. Vapaaehtoisia Parisuhteen palikat -vertaisohjaajia on koulutettu 1000 paria. Tietoisuuden lisääntyminen parisuhteen hoidon merkityksestä on jo yksistään näiden koulutusten myötä merkittävä.

Media on nostanut esiin Parisuhteen palikoita ja parisuhdetyötä. Hankkeen aikana järjestettiin mm. laaja yhteistyö A-lehtien kanssa. Parisuhteen palikat -aiheita pidettiin esillä Kotivinkissä ja suosittu bloggaaja Olga Temonen bloggasi aiheesta. Parisuhdetyön myönteisellä näkymisellä mediassa on pyritty lisäämään ihmisten parisuhdetietoisuutta. Parisuhdetietoisuuden lisääntyä voi olla matalampi kynnys osallistua kursseille, luennoille tai leireille ja siten hoitaa omaa suhdettaan.

Ihmisten tietoisuus parisuhteen hoitamisen tärkeydestä onkin hankevuosina kasvanut ja tätä kasvua hanke on osaltaan ollut vahvistamassa ja lisäämässä. Ihmisten hyvinvointi perheissä lisääntyy, kun vahvistavalle ja ennakoivalle parisuhdetyölle annetaan lisää taloudellista ja koulutuksellista tukea. Työryhmä uskoo ihmisten keskinäisen vuorovaikutuksen lisääntyessä ja syventyessä myös henkisen sitoutumisen parisuhteeseen vahvistuvan ja tämän vähentävän avioeroja.

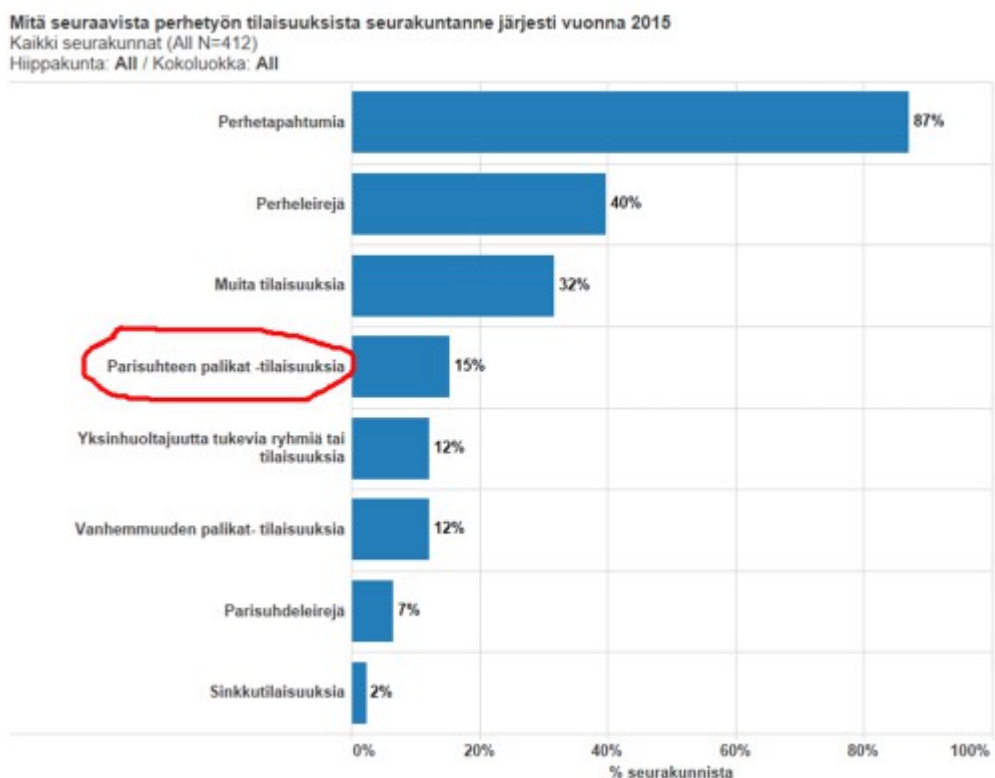
Tavoitteena on ollut saada hankkeen myötä parisuhdetaidot kansalaistaidoiksi. Tämän tavoitteen toteutumista on vaikea arvioida, mutta hankkeen positiivisen medianäkyvyyden myötä parisuhteesta saa nykyään enemmän puhua kuin hankkeen alkuaikoina. Kynnys hakeutua kuuntelemaan parisuhdeluentoa tai osallistua parisuhdekurssille on madaltunut. Kansalaistaitojen kehittämistyö jatkuu.

Hankkeen myötä parisuhdetyötä tekevien vertaisten ja ammattilaisten verkostoituminen on lisääntynyt. Parisuhde- ja avioliittotyötä tekevät tuntevat nyt toisiaan paremmin. Näin kattavaa ja laajaa ekumeenista parisuhdeyhteistyötä ei ennen hanketta ole Suomessa ollut.

Hankkeessa kehitetyt menetelmät ja materiaalit ovat jalkautuneet hyvin osaksi seurakuntien perustyötä. Niistä on parisuhdetyölle selkeää apua. Hanke ja sen tarjoamat laajat materiaalit ja työvälineet ovat lisänneet seurakunnissa toteutettavaa, ns. ennalta ehkäisevää parisuhdetyötä. Rippikouluissa ja isokoulutuksissa käytetään Seurustelun palikat -materiaalia ja perhevalmennuksissa sekä Parisuhteen palikat, että Vanhemmuuden palikat -materiaalia. Parisuhteen palikat -teemaisia parisuhdeiltoja ja luentosarjoja järjestetään eri puolilla Suomea. Parisuhdetyö lepää monessa seurakunnassa yksittäisen työntekijän innostuksen varassa. Siksi on hyvä, että perhe- ja parisuhdetyön tueksi on tuotettu monipuolista materiaalia. Eri työntekijäryhmien on helppoa tarttua niihin ja ottaa materiaali käyttöön.

Parisuhteen palikat -hanke on helpottanut sekä seurakuntien että kuntien ja järjestöjen työntekijöitä ottamaan parisuhdeasiat puheeksi. Hanke on tullut esille myös ajankohtaisessa Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmassa (LAPE) sekä perhekeskisyhteistyössä. Parisuhdetyön osajia on kuntasektorilla yllättävän vähän. Ne, joille palikkatalo ja sen ajatukset ovat tuttuja, voivat niiden kautta luontevasti tuoda omaa osaamistaan esille eri yhteistyöhankeissa. Yleinen parisuhdetietoisuuden lisääntyminen voi osaltaan vaikuttaa hankkeen tavoitteeseen lisätä resursseja parisuhdetyölle niin järjestöjen, seurakunnan kuin kunnan taholla.

Kirkon nelivuotiskertomus nostaa Parisuhteen palikat -hankkeen vaikuttavuuden esille seuraavalla tavalla: ”Kirkolliskokousaloitteen pohjalta syntyneessä laajassa Parisuhteen palikat –hankkeessa (2006-2015) on kehitetty vuosien varrella lukuisia menetelmiä, jotka auttavat ja tukevat rakentamaan ja lisäämään läheisyyttä ja muodostamaan hyviä vuorovaikutussuhteita elämä eri vaiheissa: seurustelu, parisuhde, vanhemmuus ja isovanhemmuus.” (ERILAISTUVA KIRKKO Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 2012-2015: Katsaus kirkon työhön, s. 29-30). Nelivuotiskertomuksen mukaan Parisuhteen palikat –tilaisuuksia on järjestänyt 15% seurakunnista vuonna 2015, ja Vanhemmuuden palikat –tilaisuuksia 12% seurakunnista.

Hankkeen alkaessa Parisuhteen palikat -linjatyöryhmässä päätettiin, että Parisuhteen palikat perustuu enemmän arkikokemukseen kuin teoreettisiin tutkimuksiin. Koulutuksissa tuli toisinaan esille kritiikkiä Parisuhteen palikoiden teoreettisen taustatiedon puutteesta. Kritiikin esittäjät olisivat kaivanneet enemmän taustatietoa siitä, mihin palikat pohjautuvat ja minkälaista tutkimustietoa niiden taustalla on. Tämä kritiikki kävi ilmi myös Diakiin vuonna 2016 tehdyssä, Johanna Korpelan opinnäytetyössä ”Parisuhteen palikat parisuhdetyön apuna”.

Valtaosin hankkeesta kerätty palaute on kuitenkin ollut kiittävää. Kiitosta hanke on saanut erityisesti siitä, että se on joustava, sovellettava, ymmärrettävä, ihmistä ja inhimillisyyttä ymmärtävä sekä arkikokemukseen soveltuva. Parisuhteen palikat on hankevuosina juurtunut osaksi sekä valtakunnallista että paikallista parisuhdetyötä paitsi seurakunnissa, myös monissa järjestöissä ja kuntien perhetyössä. Hanke on päättynyt, mutta työmuoto elää ja kehittyy edelleen tuhansien osaajien kautta.

Lähteet:

Johanna Korpela 2016, AMK opinnäytetyö ”Parisuhteen palikat parisuhdetyön apuna”: Diak.

ERILAISTUVA KIRKKO – Suomen evankelis-luterilainen kirkko vuosina 2012-2015: Katsaus kirkon työhön. Kirkkohallitus.

www.parisuhteenpalikat.fi

8. Liitteet

Liite 1.

Edustaja-aloite 2/2005

Asianro 2005-00214

Kirkolliskokoukselle

AVIOLIITTOKOULUTYÖN TOTEUTTAMINEN KIRKOSSAMME

Esitämme kunnioittaen, että kirkolliskokous päättäisi antaa kirkkohallituksen tehtäväksi suunnitella ja toteuttaa kaikki aikuiset ikäluokat kattava avioliittokoulutyö. Toteutus voisi olla yhteistyökohde hiippakuntien, seurakuntayhtymien ja seurakuntien kanssa. Näin myös pienten seurakuntien jäsenet voisivat saada kirkon tarjoaman tuen tässä tärkeässä asiassa.

Perustelut:

- Avioliittokoululla on "sosiaalinen tilaus".
- Avioliittokoulussa kohtaamme sellaisia henkilöitä, joita muut kirkon järjestämät tilaisuudet eivät kiinnosta.
- Avioliittokoulussa voimme parisuhdetaitojen opetuksen lisäksi toteuttaa päätehtäväämme, julistaa evankeliumia, armoa ja anteeksiantamista.
- Koulutuksella olemme auttamassa avioliitossa eläviä ennalta ehkäisemään niitä ongelmia, joita he kohtaisivat ilman saatua opetusta.
- Koulutuksella olemme osaltamme vähentämässä sitä pohjatonta tuskaa ja kärsimystä mitä avioliiton rikkoontuminen aiheuttaa, sekä aikuisille että lapsille.
-

Vantaalla 30 päivänä tammikuuta 2005

Aulis Mölsä

Aimo Koskelo

Pekka Nurmela

Johannes Leppänen

Liisa Pura

Leif Nummela

Timo Rämä

Liite 2.

Palikka-hankkeiden työryhmät

Vanhemmuuden palikat:

- Simo Ahonen, Adventtikirkko
- Marika Hakola, Vapaakirkko
- Saara Kinnunen, Vaasan perheasiain neuvottelukeskus
- Jukka Mattsson, Kansan Raamattuseura
- Raija Ojell, Kirkkohallituksen kasvatus ja perheasiat
- Jukka Piirainen, Helluntaikirkko
- Hanna Ranssi-Matikainen, Parempi avioliitto ry.

Seurustelun palikat:

- Piialiina Helminen, Kansan Raamattuseura
- Sanna Jattu, Nuorten keskus
- Kenneth Koskinen, Helsingin seurakuntayhtymä/Kampin kappeli
- Aila Mäkinen, Helsingin seurakuntayhtymä
- Hanna Ranssi-Matikainen, Parempi avioliitto ry.
- Nina Saaristo, Adventtikirkko
- Tellervo Tulisalo, Seinäjoen Ev.lut.srk
- Arja Seppänen/ Minna Tuominen, Kirkkohallitus

Pienryhmämateriaalia tuottava ryhmä:

- Tuukka Hämäläinen, Lahti
- Saara Karppinen, Vapaakirkko
- Terhi Lahdensalo, Oulunkylän srk
- Riitta Luhtasela, ME
- Panu Rissanen, KRS:n avioparityö

- Timo Naapuri, Mäntsälän srk
- Arja Seppänen, Kirkkohallitus

Liite 3.

Parisuhteen palikat -talon rakenne

Parisuhteen palikat ovat konkreettisesti puisia palikoita. Taloon kuulu yhdeksän palikkaa, joista talo rakennetaan. Työvälineenä parisuhteen palikoiden perusidea on esittää konkreettisesti parisuhteen eri osa-alueita. Palikoilla voidaan havainnollistaa ja auttaa ihmisiä ymmärtämään parisuhteen monia eri suhdealueita ja keskustelemaan niistä.

Parisuhteen palikoita voi käyttää hyvin monella tavalla mm. luennoilla, ryhmissä, leireillä, parikeskusteluissa, neuvolassa, vihkikeskusteluissa ja terapiassa. Työväline sopii monenlaisille ja monen ikäisille pariskunnille. Työryhmä on kehitellyt kaksi tapaa käyttää parisuhteen palikoita eli nimetyt palikat ja nimettömät palikat.

Parisuhteen palikat – työvälineen perusidea

Parisuhteen palikoiden perusidea on konkretisoida käytännönläheisesti parisuhteen eri alueita ja tätä kautta tukea ihmisiä ymmärtämään suhdeasioita paremmin ja keskustelemaan niistä.

Parisuhteen palikat:

- tekee näkyväksi parisuhteen laaja-alaisuuden: parisuhde ei ole hahmoton »möykky»
- antaa nimet parisuhteen tärkeimmille alueille
- virittää tarkastelemaan parisuhdetta eri alueiden näkökulmista
- tekee näkyväksi parisuhteen osa-alueiden välisiä vaikutuksia toisiinsa
- mahdollistaa myös toiminnan

Perusmalli eli nimetyt palikat

Työryhmä on nimennyt Parisuhteen palikoiden perusmalliin palikat yhteisen keskustelun perusteella. Nimeämisen pohjana ei ole mitään teoriamallia vaan käytännön työstä nouseva kokemus. Konkreettisesti nimet eivät lue puisissa palikoissa, mutta virikekorteissa ne ovat nimettyinä. Palikoiden nimet ovat: **sitoutuminen, tunteet, seksuaalisuus, riidat, sanat, teot, luottamus ja anteeksianto** sekä **rakkaus**. Yhtä eli valkoista palikkaa ei ole nimetty. Palikan voi jokainen itse nimetä sen mukaan minkä asian haluaa itse lisätä teemoihin. Perusmallin virikemateriaaliksi on tehty teema-kortit, jossa on jokaisesta osa-alueesta lyhyt teksti, joka virittää ajatuksia.

NIMETTYJEN PALIKOIDEN VÄRIEN JA NIMIEN SYMBOLIIKKA

Jokaisen palikan väri on myös mietitty työryhmässä. Palikoiden värit valittiin mm. sisällön (seksuaalisuus, riidat) perusteella. Toisten palikoiden väriin vaikutti palikan sijainti talossa (esim. sitoutuminen).

* KIVIJALKA: harmaa, sitoutuminen -palikka

Kivijalka on talon alimmainen harmaa palikka jonka nimi on sitoutuminen. Kivijalka on tärkeä palikka, koska kivijalan päälle rakennetaan koko talo. Palikka on pitkä ja kuvaa siksi perustan tärkeyttä. Talon kivijalka on usein kiveä ja harmaa väri sopii siihen sen takia. Harmaa on arkinen ja tärkeä perusväri.

* ENSIMMÄINEN KERROS:

Ensimmäisen kerroksen värit liittyvät vahvasti toisiinsa ja muodostavat intensiiviset ja voimakkaat elämänaalueet. Värimaailma on vahva. Sitä voi kutsua parisuhteen "kuumaksi linjaksi".

** Keltainen, tunteet – palikka

Palikan paikka on heti kivijalan päällä keskellä. Paikka ja väri symbolisoivat talon lämpökeskusta tai takkaa, josta lämpö säteilee kaikkialle taloon, jos se toimii. Jos lämmitys ei toimi, talo muuttuu kylmäksi. Vaikka parisuhde aktivoi kaikenlaiset tunteet, niin parisuhteessa on kysymys iloisesta halusta elää juuri tämän ihmisen kanssa ja siksi tunteet palikka on keltainen. Keltainen kuvaa myös lämpöä ja iloa.

** Oranssi; seksuaalisuus - palikka

Seksuaalisuus -palikka oli aluksi tunnepalikan kohdalla keskellä, koska se on parisuhteen erityisalue, joka erottaa esim. läheisen ystävyysuhteen parisuhteesta

Työryhmä päätyi kuitenkin, että tunteet ovat suhteen lämpökeskuksena keskellä ja sen molemmilla puolilla olevat palikat edustavat tunnealueen voimakkaimpia alueita eli seksuaalisuus ja riidat. Oranssi on vahva, lämmin ja energinen väri, joka kuvaa esim. tulta ja intohimoa.

** Punainen; riidat – palikka

Työryhmä ei halunnut riidoista mustaa palikkaa, koska ristiriidat kuuluvat luonnollisena osana parisuhteeseen. Suomessa on sanonta " että on niin vihainen että näkee punaista" ja tästä ajateltiin, että riidoissa ollaan nimenomaan suuttumuksen ja vihantunteiden kanssa tekemisissä. Vihan tunteessa on paljon energiaa samoin kuin punaisessa värissäkin. Rakkaus ja viha kuuluvat yhteen.

* TOINEN KERROS:

Seuraavan kerroksen palikat ovat itsessään tärkeitä, mutta antavat myös välineitä hoitaa ja huoltaa ensimmäisen kerroksen elämänalueita. Toinen kerros vaikuttaa merkittävästi, miten alarivi tuottaa yhteiseen suhteeseen lämpöä.

** Sininen; sanat - palikka

Siniset sanat on sanapari joka sointuu hyvin keskenään ja työryhmä ajatteli että sen on helppo muistaa. Hyvässä vuorovaikutuksessa on molemmilla tilaa ja avaruutta ja valittiin sininen väri, koska sininen taivas kuvaa tilaa ja avaruutta. Palikka sisältää myös kuuntelemisen ja kuulluksi tulemisen.

** Vihreä; teot - palikka

Toiminta ja teot ovat työryhmän mielestä keskeinen avain muuttaa ja kehittää suhdetta. Vihreä väri kuvaa hyvin tätä kasvun mahdollisuutta, joka on kätkeytyä aktiiviseen parisuhteen hoitamiseen.

Teot ja sanat - palikat ovat tarkoituksellisesti palikkatalon reunoilla. Niiden keskinäinen tasapaino on tärkeää.

** Valkoinen; nimeämätön palikka

Valkoinen, neutraali väri sopii ajatukseen, jossa palikan voi nimetä itselle tärkeällä sanalla.

* HARJAPALKKI; Violetti - luottamus ja anteeksianto palikat

Violetti harjapalkki on pitkä palikka ja siihen kuuluu kaksi osa-aluetta eli luottamus ja anteeksianto. Nämä liittyvät tiiviisti yhteen, siksi ne ovat samassa palikassa. Harjapalkki on tukirakenne, joka ”sitoo” seiniä ja kannattelee kattoa. Violetti väri tuli kirkon liturgisista väreistä, joissa katumus on violetti; anteeksianto siis määritteli tämän palikan värin. Tämä palikka on yksi palikkatalon suurista palikoista: sitoutuminen – luottamus- rakkaus ovat kaikki sanoina sellaisia, joissa erityisesti näkyy monen palikan yhteisvaikutus.

* KATTO; Puunvärinen; rakkaus - palikka

Katto suojaa koko taloa. Katto on palikkatalon suurin palikka ja siihen liittyy ajatus: ” suurin niistä on rakkaus.” Rakkaus on suhde, jota kaikki palikat kuvaavat. Rakkaus on kaikissa palikoissa ainesosana. Puu on jokaisen maalin alla oleva materiaali

Liite 4

Painotuotteiden määrät

Kortteja on painettu seuraavia määriä:

28-12-10	PP Kortit	80.000 kpl
16-06-10	PP Kortit	40.000 kpl
16-06-11	PP Kortit	28.000 kpl
06-02-12	PP Kortit	20.000 kpl
21-02-12	PP-kortit	20.000 kpl
16-06-11	PPtehtävä kortti	14.000 kpl

24-06-08	PP Parisuht	10.000 kpl
09-02-09	PP Kortti	10.000 kpl
08-05-09	PP Kortti	10.000 kpl
09-10-09	PP Kortti	10.000 kpl
11-01-10	PP Kortti	10.000 kpl
05-02-10	PP Kortti	10.000 kpl
14-04-10	PP Kortti	10.000 kpl
08-03-13	PP-kortit/suomi	30.000 kpl
21-02-12	PP-kortit	20.000 kpl
14-06-13	Isovanhemmuus - kortit	20.000 kpl
26-06-12	PP-kortit	16.800 kpl
09-06-14	PP-kortit	10.000 kpl
04-09-13	PP-teemakortit	9.400 kpl
18-02-13	PP-kortit, englanti	9.000 kpl

Liite 5

Parisuhteen palikat parisuhdetyön apuna työntekijöiden näkökulmasta Johanna Korpelan lopputyön mukaan

Johanna Korpela teki keväällä 2016 YAMK:n lopputyön Parisuhteen palikat työvälineestä. Hän haastatteli kahdeksaa seurakuntien ja kristillisten järjestöjen työntekijää, jotka ovat vahvasti käyttäneet parisuhteen palikat työvälinettä työssään.

Korpelan lopputyön mukaan hänen haastattelemat työntekijät olivat käyttäneet parisuhteen palikoita parisuhteen kysymysten käsittelemiseen yksilö- ja parikeskusteluissa sekä erilaisissa ryhmissä. Lähes kaikki haastatellut olivat käyttäneet palikoita parisuhde- tai perheleireillä aikuisten keskusteluiden teemoina ja välineinä. Työntekijät olivat pitäneet parisuhteen palikoista myös useita iltapäivän tai illan kestäviä tilaisuuksia, joissa käsiteltiin useampia tai yhtä aihetta kerrallaan. Muutama haastateltu kertoi käyttäneensä parisuhteen palikoita pariskunnille suunnatuissa kokopäivän kestäneissä lataamispäivissä, joissa parisuhteen palikoilla oli pidetty aamu- ja iltapäivä työskentelyjä. Parisuhteen palikoita on käytetty myös vihkikeskusteluissa.

Osa haastatelluista oli käyttänyt parisuhteen palikoita perhekerhoissa siten, että jokaista palikkaa ja sen aihetta oli käsitelty vanhempien kanssa yhdellä kerhokerralla. Kokemukset ja palaute vanhemmilta olivat olleet positiivisia ja rohkaisevia. Vanhempien oli ollut helpompi osallistua

tuttuun aamupäiväaikaan ja lastenhoidon järjestettyä perhekerhon ohjaajien toimesta. Yksi haastatelluista oli kokenut Parisuhteen palikat hyväksi työvälineeksi myös maahanmuuttajanaisten sekä päihde -ja mielenterveyskuntoutujien ryhmissä.

Haastatelluilla oli kokemusta parisuhteen palikoiden käyttämisestä perhevalmennuksessa. Perhevalmennusta pidettiin ensimmäistä lastaan odottaville pareille ja aiheena oli parisuhteen muuttuminen lapsen syntyessä. Työntekijöiden kokemusten mukaan palikat toimivat hyvin puheen konkretisoimisen välineenä. Haastateltavien kokemuksen mukaan palikat auttoivat myös kuuntelijoita seuraamaan puhetta sekä ymmärtämään parisuhteen osa-alueita.

Yksi haastatelluista oli käyttänyt Parisuhteen palikat -materiaalia rippikoululeireillä. Hän oli soveltanut materiaalia oppitunnin pitämiseen seurustelusta ja seksistä jo ennen kuin seurustelun palikoita oli vielä julkaistu. Useampi haastatelluista kertoi pitäneensä palikoiden, diojen tai korttien avulla hartaushetkiä leireillä, ryhmissä ja erilaisissa muissa tilaisuuksissa.

Yksi haastateltavista oli vienyt Parisuhteen palikat ulkomaille. Hän oli ollut pyydettyä pitämässä avioliitto kahvilaa paikallisille. He rakensivat työskentelyssä Parisuhteen palikkataloja puheen syventämiseksi. Paikalliset alkoivat myöhemmin myös tehdä palikka-taloja itse omaan käyttöön.

Kukaan haastateltavista ei osannut määritellä erityistä tilannetta, johon ei ottaisi palikoita käyttöön. Muutama haastatelluista kertoi, että he eivät automaattisesti käytä Parisuhteen palikoita keskusteluasiakkaiden tai parien kanssa. Muutama haastateltu epäili, että ei käyttäisi palikoita kriisiparien kohdalla. Toiset haastatellut kokivat Parisuhteen palikoiden käytön sopivan hyvin kriisissä olevienkin parien kanssa. Tärkeämpää haastateltavien mielestä oli pohtia sitä, millä tavalla esitellä palikoita ihmisille. Toisinaan haastateltujen mukaan käy niin, että vaikka olisi valmistautunut havainnollistamaan parisuhteen tilannetta palikoiden avulla, se osoittautuikin mahdottomaksi. Keskustelun muuttuessa vaikeasti hahmotettavaksi työntekijä voi ehdottaa Parisuhteen palikoiden käyttöä. Haastateltujen mukaan Parisuhteen palikoiden käyttäminen vaatii herkkyyttä tunnistaa milloin asiakkaat ovat vastaanottavaisia niiden suhteen. Haastateltavat totesivatkin, että Parisuhteen palikat eivät ole itse tarkoitus ja osa-alueista voidaan keskustella ilman palikoiden konkreettista läsnäoloa.

Lähtökohtaisesti mä en näissä asiakastapaamisissa ja keskusteluissa, jos joku varaa ajan, ota näitä palikoita käyttöön, mut sit jos keskustelu etenee ja tulee vaan sellanen intuitio ja oivallus et tähän kohtaan vois nyt ottaa ne palikat, ehkä sellasissa tilanteissa jossa mä huomaan et pariskunnalla on Sun pitää olla sen ihmisen elämän äärellä että eihän mitään välinettä tai menetelmää voi tuoda kaikille. Se vaatii hienovaraisuutta ja on kyllä yllättävän intuitiivista, että miten ja minkä menetelmän vetäset sieltä repusta. Vai otatko mitään aika hahmottomatonta ja se kiertää kehää se keskustelu. H2

No eihän kaikki halua työskennellä palikoilla (konkreettisilla apuvälineillä, toiminnallisilla menetelmillä). Et jos ihmiset on hirveen uupuneita ja on kaikenlaista sairautta ja ihan näkee että eivät ole kauhean vastaanottokkyisiä. Tai jos sä tuut et tsadaa tässä ois palikat jee! Niin ihmiset voi ärsyntyä, mutta se riippuu hirveesti siitä miten sä ne tuot. Mut jos kertoo niistä ensin vähän ja kysyy, että voitaisko kokeilla näitä, että jos nää auttais, niin vas-taanotto voi olla ihan toinen. H3

Parisuhteen palikat konkretisoivat vaikeasti hahmotettavaa parisuhdetta

Korpelan haastatteluiden mukaan palikan väri on usein herättänyt kysymyksen; miksi esimerkiksi tunne palikalle on valittu keltainen väri. Väristä työntekijä on voinut aloittaa keskustelun, että minkä värin henkilö itse olisi palikalle laittanut ja mitä keltainen väri hänen mieleensä tuo.

*Nämä värit, palikoiden muodot, valmiit kuvalliset diat jäävät visuaalisina niin hyvin mieleen, että ne on helpompi sisäistää.*H4

Korpelan kaikki haastateltavat kokivat, että konkreettisina palikoina asiat tulevat enemmän tosiksi kuin vain kuultuina sanoina. Parisuhteen palikkatalo konkretisoi haastatteluiden mukaan selkeästi esimerkiksi sen, että suhde ei todennäköisesti vaikeuksissa kestäisi ilman kivijalkaa eli sitoutumista.

Talo eli parisuhde romahtaisi, jos kivijalka murentuisi alta kokonaan. Palikkatalon avulla tämän tilanteen on saanut demonstroitua parille ymmärrettävämmäksi. tällä pystyy konkretisoimaan asioita jotka tapahtuu tai ei tapahtuisi. H6

Haastateltujen mukaan Palikkatalon näkeminen konkreettisesti on auttanut havaitsemaan ja ymmärtämään, kuinka palikat eli parisuhteen osa-alueet vaikuttavat toisiinsa. Mikäli valkoinen palikka on esimerkiksi taloudelliset huolet, voidaan konkreettisesti näyttää, kuinka läheisesti se vaikuttaa alapuolella oleviin tunteisiin, seksuaalisuuteen ja riitoihin.

Haastatellut toivat esiin Palikkatalon raamit, jotka tuovat turvallisuutta myös riitatilanteisiin, kun parit ymmärtävät, että suhteeseen kuuluu muutakin kuin huonoa. Vaikka riitatilanteessa tunteet sanoisivat toista, niin palikkatalon näkemisen ja asioiden käsittelemisen avulla voi olla helpompi jäsentää parisuhteen muitakin osa-alueita.

Parisuhteen palikoilla työskenneltäessä esimerkiksi ryhmissä, asiakastyössä tai terapiassa jokaisella palikalla eli aiheella on oma kertansa. Järjestyksen tietäminen osaltaan auttaa ihmisiä valmistautumaan tuleviin aiheisiin henkisesti. Toisilla työntekijöillä on tapana käsitellä palikkatalo alhaalta ylöspäin järjestyksessä, toisilla taas siten, että asiakkaat itse saavat valita järjestyksen. Haastattelujen mukaan tämä on auttanut joitakin ihmisiä kypsyään vaikean aiheen käsittelemiseen. Palikkatalon kehikko, jossa teemat ovat selkeästi nähtävissä, on luonut turvaa ja ennakoitavuutta asioiden käsittelemiseen. Se on sellanen hyvä runko ja dispositio, itelle ja asiakkaallekin. H5

Useampi haastateltava kertoi, että parisuhteen palikkataloa rakentaessa on parien ja yksilöiden kanssa pohdittu, mistä heidän talon rakentaminen on alkanut. Talon pohjana on saattanut olla rakkaus, kiintymys, intohimo tai ystävyys. Palikat herättävät pohtimaan suhdetta eri tavalla ja nostavat asioita esiin mahdollisesti totutusta tavasta poiketen. Keskustelua on herättänyt rakkaus palikan muoto ja sen valinta katoksi. Jos suhde perustuisi rakkaudelle, niin kuinka talo pysyisi koossa kolmion päällä.

Entä jos rakkaus on tunne, niin kuin usein ajatellaan, talo hajoaisi rakkauden loppuessa. Näiden konkreettisten esimerkkien ja kokeiluiden jälkeen ajatus siitä, että rakkaus on katto, joka suojaa alleen kaikki talon osat on saanut kannatusta. Myös ajatus siitä, että rakkaus jolla rakastamme toisiamme ei ole pelkästään meistä itsestämme lähtöisin olevaa rakkautta, vaan Jumalasta tai vanhemmiltamme on liikuttanut monia. siitä on useamman kanssa tullut pohdintaa, että mistä se alkaa se teidän talon rakentaminen, onko siellä se rakkaus vai kiintymys vai mikä sinne pohjalle on laitettu. H4

Kaikki haastatellut kokivat, että konkreettiset esimerkit ovat auttaneet pareja ja puolisoita ymmärtämään omaa tilannettaan paremmin. Parit ovat saaneet itse rakentaa palikoista talon ja katsoa, mitä tapahtuu, kun talosta poistaa palikan tai kaksi. Tämän työskentelyn pohjalta parit ovat voineet pohtia tai oivaltaa, miten heidän suhteeseen on vaikuttanut esimerkiksi puhumattomuus.

Yksi haastatelluista kertoi käyttäneensä palikkataloa luottamusongelman havainnollistamiseen. Luottamuksen alkaessa rakoilla, koko talo alkaa horjua perustuksia myöten. Vaikka luottamus olisi romahtanutkin, talo on mahdollista rakentaa uudelleen, jos sitoutuminen kestää. Tämä johtuu kurkikirrestä, joka pitää talon kasassa, vaikka se meneekin vinoon. Tämän pari sai konkreettisesti kokeilla palikkatalolla.

Parisuhteen palikat oivaltamisen apuna

Parisuhteen palikkatalo materiaaliin kuuluvassa kortissa on tiivistetysti muutamia ajatuksia jokaisesta palikasta. Kun työntekijä on sanoittanut ja antanut palikalle joitakin merkityksiä, niin se on herättänyt kuulijassa itsessään jotakin.

Hän on saattanut tunnistaa, miten kyseinen osa-alue näkyy heidän parisuhteessaan vai näkyykö, mitä kyseinen asia hänelle merkitsee tai mitä tunteita siihen liittyy. Useamman haastateltavan mukaan parisuhteen palikat ovat auttaneet ihmisiä ymmärtämään ja hahmottamaan sanan parisuhde merkitystä paremmin, kun se on jaettu eri osa-alueisiin.

Varsinkin miehet ovat olleet tykätysteitä, että vitsi nythän tästä saa hahmoo tästä jutusta! Kun tän saa tälleen paloihin. H4

Haastatteluista ilmeni, että palikat ovat auttaneet hahmottamaan parisuhdetta laajemmin. Pariskunnan ilmoittaessa, että heidän vuorovaikutuksensa ei toimi lainkaan on ollut hyvä pysähtyä katsomaan muitakin palikoita kuin sanoja. Mitä muuta heidän talosta löytyy ja mikä siinä on hyvää. Aiheellista on ollut keskustella myös siitä mikä talossa toimii. Sen jälkeen on voitu keskittyä puhumaan vuorovaikutuksesta, joka ei toimi. Tämä on auttanut paria jäsentämään ja laajentamaan parisuhdettaan, kun ei ole jääty vain siihen mitä he ensin ovat tuoneet esille.

Kaikki haastateltavat korostivat, että parien kannalta on ollut merkityksellistä jo keskustelutilanteeseen pääseminen. Vielä paremmaksi tilanne on muuttunut, jos pari on kyennyt puhumaan ääneen omista valmiuksistaan, ajatuksistaan, mahdollisista peloistaan tai muista tunteista liittyen parisuhteeseen. Keskustelu siitä, että puolisoiden vahvuudet ovat erilaisia ja molemmat toivovat eri asioita, on saattanut auttaa ratkaisemaan parisuhteen ongelmatilanteita ratkaisevasti. Se inspiroi pariskuntia hahmottamaan mikä on heille tärkeätä ja se avartaa ja mahdollistaa. H7

Yksi haastatelluista oli kokenut, että ihmisten on ollut helpompi lähteä puhumaan palikan kautta esimerkiksi seksuaalisuudesta, koska silloin ei tarvitse puhua suoraan ihmiselle itsestään vaan voi puhua palikalle tai palikan kautta. Palikka on toiminut ikään kuin siirtymänä ihmisten välillä, se on keskustelun ydin, jonka kautta ehkä kipeää, noloa tai vaikeaa asiaa on ollut helpompi käsitellä. Palikka on antanut mahdollisuuden siirtää parisuhteen toimimattoman seksielämän hetkeksi etäämmälle itsestä, jolloin objekti vaihtuu itsestä pois. Palikka on toiminut etäännyttäjänä, josta on sitten helpompi palata taas takaisin omaan suhteeseen.

Kaikki haastatellut olivat sitä mieltä, että Parisuhteen palikkatalo on auttanut oivaltamaan, antamaan positiivistakin palautetta ja hahmottamaan asioiden syy-seuraussuhteita myös yli sukupolvirajojen. Yhden haastatellun järjestämässä tapahtumassa pari oivalsi, että he eivät olleet saaneet hyviä työkaluja parisuhteen käsittelyyn kotoa ja sen vuoksi monet tilanteet olivat olleet heille vaikeita.

Yks mies kertoi, että vanhemmat eivät puhuneet tunteistaan tai riidelleet, eivätkä tehneet mitään yhdessä. Me ollaan jouduttu itse rakentamaan kaikki ilman mallia, vitsi me ollaan oltu hyviä! Haastatteluiden perusteella parisuhteen palikoiden avulla työskenneltäessä ihmiset ovat kokeneet saaneensa luvan ymmärtää itseään paremmin. Se, että ei ole kovin puhelias ei tarkoita, etteikö

suhde olisi tärkeä. Keskustelemista ja kuuntelemista voi kuitenkin harjoitella ja niissä voi kehittyä. On myös muita keinoja lähettää viestejä kuin pelkkä puhuminen. Palikkatyöskentely on antanut parille jo jonkin verran välineitä asioiden nimeämisen kautta ja keskusteleminen on helpottunut. Eräs vähäpuheinen mies sai sanottua vaimolleen palikkatyöskentelyn aikana rakkauden tunnustuksensa. Mähän oon tehnyt näitä tekoja, kaikki nämä vuodet olen niillä yrittänyt osoittaa, että olet mulle tärkeä. H5

Parisuhteen palikoiden avulla asioista keskusteltaessa ja syvällisemmissä pohdinnoissa haastateltavien mukaan pariskunta saattaa huomata, että vaikeat asiat liittyvät moneen palikkaan yhtä aikaa. Kun oikeita kysymyksiä tehdään eri tavoin ja useammassa eri kohdassa saattaa suojatumpikin aihe tulla käsittelyyn, kuten lähisuhdeväkivalta.

Parisuhteen palikoiden monet mahdollisuudet ja kehitystarpeet

Haastateltujen kokemuksista tulivat puheenaiheeksi vanhemmuuden, seurustelun ja uusimmat isovanhemmuuden palikat. Kaikki haastatellut kertoivat innostuneensa käyttämään parisuhteen palikoiden kautta muita palikka-materiaaleja. Osa haastatelluista oli soveltanut parisuhteen palikoita sisarusuhteisiin, ystävyyteen ja työpaikan ihmissuhteisiin.

Useampi haastatelluista koki, että Parisuhteen palikoista oli muodostunut enemmänkin menetelmä, jonka kautta hän katsoi jokaista keskustelua ja valmistautui käymään keskustelua. Yksi haastatelluista koki, että Parisuhteen palikat olivat hänellä näkymättömästi mukana ja tukivat yllättävissäkin tilanteissa käytäviä keskusteluja. Yksi haastateltu kertoi soveltavansa Parisuhteen palikkataloon ajatusta sen huoneissa liikkumisesta. Huoneissa liikkumisen kautta asiakas voi kokea ja tuntea fyysisesti mitä eri parisuhteen osa-alueet hänessä herättävät.

Parisuhteen palikkatalossa on niin paljon asiaa, että se on ajattelutapa myös, mulle se on enemmän kuin väline. H3

Parisuhteen palikkatalon teemoista voidaan keskustella myös erilaisina huoneina. Miten vapaasti huoneissa voi liikkua vai ovatko jotkin huoneet lukossa. Minkälaisia tunteita eri huoneet herättävät ja mistä tunteet voisivat olla kotoisin. H4

Yhteenveto Parisuhteen palikat -vuosista

Vuonna 2007 yhteiskristillinen työryhmä aloitti työskentelyn. Tavoitteena laaja avioliittokoulutus eri ikäisille.

Vuosi 2008

Pilottikoulutus 1 kpl. Koulutettiin 12 pappia.

Painettiin 30 000 parisuhteen palikat-korttia ja rukouskorttia, vihkikeskusteluesitteitä

Kehittämistä ja suunnittelua työryhmässä.

Vuosi 2009

Oli virallinen aloitusvuosi.

Rakastatko vielä? – Näytelmä. Käsikirjoitus Anna-Mari Kaskinen, näyttelijät Eija Vilpas ja Jarmo Mäkinen. Esityksiä v. 2009-2011 kirkoissa eri puolilla Suomea.

Teema ja rukouskortteja painettiin 30 000 kpl

Tehtäväesitteitä, joista osa on englanninkielisiä, 8 000 kpl ja

tarinakirjasia 10 000 kpl.

Lisäksi kuvattiin 18 Palikat –aiheista videoklippia

nauhoitettiin 6-osainen radio-ohjelmasarja.

Yhden tai kahden päivän koulutuksiin osallistui 250 ja

puolenpäivän mittaisiin koulutuksiin 450 henkilöä.

Lahden suur tapahtuma Rakkaus on, 17.10.2009. Osallistujia 1500.

Vuosi 2010

Hankkeen laajentaminen onnistui yli odotusten.

Parisuhteen palikat koulutuksiin osallistui 18 paikkakunnalta 435 työntekijää.

Parisuhteen palikat kouluttajien (20) pitämät peruskoulutuspäivät (100 koulutettua työntekijää)

Vuosi 2011

Parisuhteen palikat hankkeen laajentaminen ja juurruttaminen edelleen.

Painettiin 100 000 kpl uusia Parisuhteen palikat –ilmaisjakelulehteä seurakuntien ja kristillisten järjestöjen työn tukemiseksi.

Lehtiä jaettiin kentälle 89 000 kpl, joista 50 000 lehteä tilattiin Kokkolan seurakuntayhtymään asuntomessuilla jaettavaksi. (painopiste vaikuttaminen)

Parisuhteen palikat –ohjelmaan Radio Deissä tuotettiin uudet sisällöt.

Uutta materiaalia kehitettiin tuottamalla Vanhemmuuden palikat –luentomateriaalia.

Työryhmä osallistui kirkkohallituksen esityksen valmisteluun parisuhteita vahvistavan työn näkymiseksi tulevassa hallitusohjelmassa.

Vuosi 2012

Parisuhteen palikat –hankkeen liittyvien koulutusten organisointi ja toteuttaminen (Vanhemmuuden palikat ja Seurustelun palikat)

Peruskoulutuspäivä oli yhteensä 26 paikkakunnalla. Koulutuksiin osallistui noin 750 työntekijää, seurakunnan ohella myös kunta-, järjestö- ja yksityissektoreilta.

Vuosi 2013

Parisuhteen palikat ja vanhemmuuden palikat koulutuksia järjestettiin eri puolilla Suomea.

Vuosi 2014

Verkkotyötä kehitettiin edelleen.

Osaava verkkoammattilainen palkattiin.

Vuosi 2015

Medianäkyvyyden ja nettisivujen sekä nettiparisuhdekurssin toteuttamisen vuosi.